

til Fordeel for Eierne, finder jeg nu mindre Anledning til at gaae over til den Mening, som er yttret af Udvalget om, at denne ogsaa kunde udstrækkes til Bruggerne. Under de Betingelser, som Udvalgets Fleerhed har foreslaaet, vilde det maaffee ikke have saa betydelige Følger; men i Principet er det dog det Samme, da de ogsaa ville, at Brugshaveren skal have Ret til at indløse Jagten; men det er paa den anden Side ogsaa indrømmet under saadanne Betingelser, som gjøre, at det vil være vanskeligt, at den kan benyttes, og det forholder sig da ogsaa, som det ærede dissenterende Medlem har udviklet, at den enkelte Brugshaver, som kunde være generet ved Jagtretten, har ingen Leilighed til at faae den afløst, medmindre en Pluralitet vil være enig deri, og dette kan under mange Omstændigheder have store Vanskeligheder. Jeg troer ogsaa, at der vil flyde en heel Deel Betænkkeligheder af de antagne Principer med Hensyn til den kongelige Jagtret. Jeg maa vel være aldeles enig i de Følger og Grunde, som have bevæget saavel Regeringen ved at forelægge Udkastet, som ogsaa Udvalget til ikke at ville give Kongen Jagtrettighed, forsaavidt den Hayes paa Eiendomme, som nu ikke tilhøre Allerhøiøstamme; men det forekommer mig, at det vil have noget Stødende, naar der i denne Henseende skal gjøres Forskjel mellem Kongen og Andre. Dersom man i Almindelighed lader Enhver beholde den Jagtret, han paa lovlig Maade har erhvervet, — det være sig paa den Grund, han er Eier af, eller paa den, han forhen har været Eier af, og med Hensyn til hvilken han har forbeholdt sig eller paa anden contractmæssig Maade har faaet sig Jagtretten overdraget, saa gjælder det Samme for Kongen som for Andre. At derimod de Grundeiere, som boe paa Steder, der henhøre til den kongelige Wildtbane, — og som maaffee kunne være nok saa meget generede ved den Jagtrettighed, som tilkommer Kongen, som man paa andre Steder er generet ved Godsseierens Jagtrettighed, — at de ikke skulle have en Rettighed, som man troer bør indrømmes alle andre Grundeiere eller endogsaa Brugere, det troer jeg vil være stødende. Jeg skal iøvrigt for Tiden ikke gaae ind paa adskillige andre Bemærkninger, som jeg kunde have ved

det forelagte Udkast og de derover afgivne Betænkninger deels af Udvalgets Fleerhed deels af Udvalgets Mindretal; men jeg forbeholder mig i denne Henseende det Fornødne.

Indenrigsministeren: Jeg skal tillade mig først at yttre nogle Betragtninger med Hensyn til, hvad der er fremsført af den ærede Minoritet i Comiteen. Jeg tilstaaer, at jeg kan ikke Andet end ansee det hele Grundlag, fra hvilket den ærede Minoritet er gaaet ud, for at være aldeles vrangt, og de Slutninger, som han derpaa har bygget, og som ere blevne bragte i visse Indstillinger, for ikke engang at være overeensstemmende hverken med dette Grundlag eller med sig selv. Det forekommer mig, at den ærede Minoritet ene og alene har havt et ganske isoleret Tilfælde for Die, — et Forhold, der ingenlunde med Nødvendighed er tilstede overalt, hvor Jagtretten kan være tilstede, der altsaa ligeoverfor Jagtretten fremtræder som en Tilfældighed, om det end til en vis Tid og navnlig nu her i Landet er det almindelige. Den ærede Minoritet gaaer ud fra, at der overalt, hvor Jagtretten finder Sted, er en Bruger, som driver et formeligt ordnet Agerbrug, som har Bærter, der ere fremkomne ved hans Virksomhed, hvilket det paaligger Lovgivningen at beskytte som hans Eiendom; men det er jo vittterligt, at det er noget ganske Tilfældigt, Noget, der ikke staaer i Forbindelse med Jagtretten som saadan, og at Jagtretten strækker sig langt videre end over de Egne eller Jordpletter, som ere Gjenstand for et egentligt Agerbrug. Det kan dog vel aldeles ikke bestrides, at Jagtretten er Noget, der ikke staaer i den sjerneeste Forbindelse med Jordbruget, at Jagtrettens Gjenstande ingenlunde ere Produkter af Jordbrugerens Virksomhed, men at de ere vilde Gjenstande, herreløse Gjenstande, at Jagtretten er en Rettighed til at tilegne sig disse, og at Ingen eier dem, forinden han har nedlagt dem. Det er derfor ogsaa det Skadelige, som vist ogsaa fremtræder overalt i Forholdets Oprindelse og som ligeledes er gammelt her i Norden, at Jagten staaer aaben for Enhver. Det er det første og naturlige Forhold; naar der ikke er dannet en historisk Jagtret, have Alle og Enhver Ret til at tilegne sig, hvad der ikke tilhører nogen Anden, og det har